

Församlingsinstruktion

Inledning

Med centrum i evangeliet om Jesus Kristus, erfarenheter från våra förfäder och mödrar, god kunskap om vårt samhälle vill vi fokusera på att tillsammans med varandra och i gemenskap med vår Herre bygga församling. En gudstjänstfirande församling där det familjevänliga är i centrum och vägledande i alla våra beslut och i alla våra verksamhetsformer. Ett hem där alla kan mötas i arbete, bön och gemenskap. En gemenskap som är mångkulturell och flerspråkig och där det är naturligt att använda olika språk i gudstjänster och i olika kontakter människor emellan. Övertorneå församling med alla sina medlemmar, förtroendevalda, ideella medarbetare och anställda vill vi vara en levande och växande del av den världsvida kyrkan.

Historik

Vår församling har sitt ursprung i Torne socken som omtalas redan år 1374. Övertorneå blev egen socken år 1606 och omfattade allt land intill nuvarande Torne- och Muonio älvar. Omkring år 1617 blev Särkilax kapell definitivt utbruten ur Torne församling och fick sitt nuvarande namn. Sveriges nordligaste medeltida kyrka belägen strax norr om Övertorneå samhälle, Särkilax kapell, som är noterad redan under 1450-talet förstördes av en svår vårflood. Ny kyrka uppfördes och är i dag en av de bäst bevarade 1700-tals kyrkorna i norr. Till Övertorneå kyrkas skatter hör flera senmedeltida träskulpturer varav den främsta är Skyddsmantelmadonnan. Orgeln i Övertorneå kyrka är den enda 1600-tals orgel i Sverige som regelbundet används i församlingens gudstjänster och förrättningar. Hietaniemi kyrka invigdes år 1747 där orgeln består av ryggpositivet från Övertorneå kyrkas orgel. I norra delen av församlingen finns en kyrka i Svanstein invigd år 1865 och i byarna Juoksengi och Pello finns stiftelseägda kyrkor. Församlingens fromhetsliv har präglats av den laestadianska rörelsen.

Innehåll

Församlingspresentation	1
Slutsatser omvärldsanalys	3
Slutsatser barnkonsekvensanalys	3
Pastoralt program för den grundläggande uppgiften	4
-Gudstjänst	4
-Undervisning	4
-Diakoni	5
-Mission	5
Församlingen som flerspråkig kyrka	6
Domkapitlets reglering av församlingens verksamhet	7
Utvärdering	7

1. Slutsatser omvärldsanalys

Övertorneå församlings utmärkande drag är att vi finns på en yta av 2950 km utspridda på mer än 50 större och mindre byar och samhällen. Ändå vill vi *finnas lika nära varandra som ett handslag*. I församlingsgården i Övertorneå finns kanslifunktion för all handläggning och stöd för vaktmästeri och administration av våra fyra kyrkogårdar. Pastoralt har vi valt att indela församlingen i närområden för att på det sättet öka närheten till varandra i gudstjänst- och församlingliv. Med närområdestanken möjliggörs en fördjupad närhet till alla som bor och verkar inom församlingen samtidigt som vi minskar på bilåkandet och belastningen på miljön.

Församlingen befinner sig numera i en brytningstid där det dels finns förväntningar på vad den har att ge samtidigt som den brottas med vikande och åldrande befolkning.

Under år 2017 planeras att högtidlighålla Övertorneå kyrkas 400-årsjubileum. En högtid som planeras tillsammans med Övertorneå kommun, Luleå stift och företrädare för andra kristna samfund.

Följande faktorer kommer att påverka vår verksamhet de närmaste åren:

- Mottagande av flyktingar och asylsökande från världens alla hörn samt pensionärer med finländsk bakgrund från övriga delar av Sverige
- Utflyttning sker främst av ungdomar för vidareutbildning och arbete.
- Osäkerheten på arbetsmarknaden riskerar att öka utflyttningen av människor i förvärvsarbetande ålder.
- Vår befolkningsstruktur som har en övervikt av äldre kan komma att förstärkas.
- Den nybildade framtidsgruppen för utvecklande av samverkan inom Kalix-Torne kontrakt
- Centrala beslut angående begravningsavgifter och framtida församlingsstrukturer
- Vi är måna om att fortsätta och bibehålla de höga dop- och konfirmandtalen men värderingsförändringar i samhället ger oss stora utmaningar.

2. Slutsatser barnkonsekvensanalys

Dessa slutsatser påverkar det pastorala programmet utifrån barnrättsperspektiv:

- Vi kan konstatera att vi har barnfattigdom i kommunen.
- Eventuella begränsningar som hindrar barn och ungdomar från att delta i våra verksamheter ska undanröjas.
- Utbildningsnivån är hög i Övertorneå.
- Barn i Övertorneå känner sig i huvudsak trygga.
- Gällande delaktighet för barn och unga rankas Övertorneå högt i jämförelse med riket
- Utbudet av fritidssysselsättningar är bra, men behöver jämföras mellan könen.
- Det finns inte församlingsverksamhet för alla i åldern 0-18 år.
- Önskemål om fler verksamheter på olika språk finns.
- Våra gudstjänster svarar inte helt ut mot de behov som barn och ungdomar har.
- Vi fortsätter att samarbeta och utveckla verksamheter med andra aktörer i kommunen.
- Arbetet med att integrera de nyanlända i församlingens verksamheter fortsätter.
- Vi har i huvudsak bra och ändamålsenliga lokaler, men brister finns.
- Att stärka alla barns möjligheter att få kunskap om kristen tro.

3. Pastoralt program för den grundläggande uppgiften.

Församlingens grundläggande uppgift enligt kyrkoordningen är:

att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt att utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen gör är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.

Uppgiften är en men innehåller fyra dimensioner. De fyra dimensionerna ska vara närvarande i församlingens liv och verksamhet.

Gudstjänst är där Guds ord förkunnas och sakramenten förvaltas. Gudstjänsten är navet i all verksamhet i församlingen och de centrala i kyrkans liv. Vi tror att gudstjänsten, med Ordet i centrum och mässans firande, fungerar som en dynamisk gemenskap, med himmelsk närvaro och jordisk förankring. Det är en mötesplats där de tre grundläggande relationerna i livet är i fokus; relationen till Gud, till varandra och till oss själva. Gudstjänsten ska intonera till delaktighet och engagemang, andlig förnyelse och glädje i psalmsång och liturgi.

- Mässa firas minst två gånger i månaden i någon av församlingens gudstjänster
- Gudstjänst firas i våra kyrkor, bönhus, församlingsgårdar, byalokaler och privata hem. Detta sker i samråd med lokala föreningar och grupper.
- Musiken ska förstärka förkunnelsen, berika gudstjänsten och den inbördes gemenskapen.
- Minst en gång i månaden firas en flerspråkig gudstjänst och då främst på finska och meänkieli.
- Vi ska alltid eftersträva familjevänliga gudstjänster i både planering och genomförande.
- Vi vill öka konfirmanders och ungdomars delaktighet i gudstjänst och gudstjänstmusik.
- Gudstjänst är något vi firar tillsammans och därför strävar vi efter stor delaktighet vad gäller frivilliguppgifter i gudstjänsten.
- Varje gudstjänst ska hjälpa och uppmuntra både enskilda och församling till bön som livshållning.
- Vi är öppna och välkomnande för att involvera nyanlända människor i deras önskan att få vara delaktiga utifrån deras språk och fromhetstradition i gudstjänstlivet
- Vi eftersträvar att i möjligaste mån hålla våra kyrkor öppna och tillgängliga för besök till eftertanke och bön.
- Genom gudstjänsterna ska vi stärka alla barns möjligheter att få kunskap om kristen tro.

Undervisning bygger på dopets grund och är ett led i kyrkans dopundervisning. Hela vårt liv är vi mottagare eller sändare av meddelanden och kunskap. Därför är vi aldrig fullärda och färdiga som kristna människor. Utbudet av undervisning och samtal människor emellan i vår församling varierar under årets dagar men det finns alltid en beredskap till undervisning när vi spontant träffar människor vid olika situationer. Den här typen av undervisning har en bärighet som inte skall underskattas eller bagatelliseras på något sätt för här kommer den enskilde församlingsmedlemmen i centrum med sina tvivel och sin tro på ett äkta sätt.

- Församlingens uppgift är att erbjuda människor i alla åldrar möjlighet att tyda sitt liv på dopets grund genom att erbjuda undervisning i kristen tro och lära.

- Odöpta, antecknade (med antecknad menas barn som inte tillhör kyrkan men vars föräldrar gör eller föräldrar som inte tillhör kyrkan men vars barn gör) erbjuds undervisning och dop när vi möter dem i våra verksamheter.
- Undervisningen ska ge möjlighet att reflektera över sina egna livsfrågor utifrån ett bibliskt förhållningssätt.
- Utveckla samarbetet med kommunens Familjecentral.
- Församlingen ska fortsätta att bedriva undervisning och lärande med barn från nyfödda till konfirmandåldern.
- Att stärka alla barns möjlighet att få kunskap om kristen tro.
- Församlingen ska i samverkan med Övertorneå kommun erbjuda alla i årskurs 4 och 5 det flerspråkiga bibeläventyret ”Jännä Raamattureisu”
- Församlingen ska vara öppen för nya grupper och enskilda genom att bedriva undervisning och lärande t.ex. genom Alpha-konceptet.
- Undervisning och lärande ska kopplas ihop med gudstjänst, diakoni och mission genom ett helhetstänkande där människor uppmuntras till olika frivilliguppgifter i församlingen.
- Fortsätta och utveckla lägerverksamheten för barn och unga tillsammans med andra församlingar och organisationer.
- Församlingens konfirmandundervisning ska vara öppen för alla och präglas av kristen tro och lära kopplad till en brytningstid i unga människors liv och utveckling. Flera olika läsalternativ ska erbjudas.
- All konfirmandundervisning ska vara kostnadsfri och följa gällande konfirmandriktlinjer.
- Konfirmandundervisning ska vid behov erbjudas till personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Diakoni bygger på en människosyn där kärlek, öppenhet, solidaritet och barmhärtighet är ledord. Att upprätta, befria och vara den svages röst är en viktig grund för vårt diakonala arbete och syftar till att lyfta varje människa som Guds avbild i Kristus Jesus och ge henne möjlighet att träda i sin unika personlighet och begåvning. Diakonin bygger på det behov av stöd och omsorg som finns hos människor i alla åldrar och är en angelägenhet för hela församlingen.

- Med församlingens bästa i fokus och beredskap till social omsorg ska vi vara närvarande på församlingens många mötesplatser.
- Vi ska tillsammans värna nuvarande och utveckla det ideella engagemanget i församlingen till att involvera personer i olika åldrar och språk.
- Präst och diakon står till förfogande för enskild själavård under särskild tystnadsplikt.
- Förbönen för enskilda personer, familjer, olika grupper, sammanhang och omständigheter ska vara en bärande del av församlingens liv och ska komma till uttryck i församlingens gudstjänster.
- Församlingen ska genom kontakter med andra lokala samhällsaktörer, t.ex. socialtjänst, polis och föreningar söka vägar för att medverka till en god samhällsutveckling där människovärdet förstärkas och där utsatta människor får god vård och omsorg.
- Ge stöd till människor som drabbas av kriser och katastrofer.
- Utforska möjligheter att med bidrag stärka det flerspråkiga diakonala arbetet.
- Vi ska skapa goda möjligheter för familjer och personer med olika förutsättningar att kunna mötas i församlingens kyrkor och lokaler.
- Ge stöd till barn- och unga i familjer med särskilda behov.
- Ge språkligt och diakonalt stöd vid kontakter med myndighets personer

Mission är att i solidaritet med alla människor dela evangelium om Jesus Kristus och söka kyrkans enhet som ett tecken på Guds rike. Vårt uppdrag är att på missionsbefallningens grund i ord och handling förkunna evangelium och inbjuda människor till gemenskap samtidigt som vi arbetar för fred, rättvisa, mat och husrum, sjukvård och mänskliga rättigheter. Mission ska utföras så att gudstjänst, undervisning och diakoni bildar en helhet som främjar Guds ord hos församlingsbor och vidare ut i hela världen.

- Mission för vår församling är att i ord handling minska på det mentala avståndet och öka medvetenheten om medmänniskors förhållanden i andra delar av världen
- Församlingen ska bedriva evangelisation lokalt i vår församling t.ex. genom Alpha-kurser samt vara en toleransens röst i samhället.
- Vi ska värna för öppna verksamheter så att människor känner sig välkomna och trygga både i våra lokaler och med våra medarbetare och frivilliga.
- För att ytterligare stärka vår medvetenhet för det internationella arbetet har vi ombud utsedda i församlingen.
- Vi ska arbeta för att upprätta kontakter med en eller flera vänförsamlingar där vi kan uttrycka vår delaktighet i den världsvida kyrkan

4. Församlingen som flerspråkig kyrka

Flerspråkighet och mångfald finns redan i Övertorneå församling som i hela svenska kyrkans verksamheter. Såväl i kyrkan som i samhället berikas vi av ett mångkulturellt samhälle. I mötet med nya tankar reflekterar vi över våra egna traditioner. I dessa möten inspireras gemenskapen och verksamheterna utvecklas.

I våra verksamheter använder vi oss av det språk som av människor i långa tider använts i området, även gudstjänster och samlingar av olika slag berikas genom ett mångkulturellt språk. Våra nationella minoritetsspråk, meänkieli och finska, används naturligt i olika kontakter människor emellan i församlingen.

När behov av teckenspråk efterfrågas vänder vi oss till kommunens personal som har en lång vana av denna service till medborgarna. Ibland kan översättningsproblem dyka, upp men hittills har vi inom bygden hittat det som har efterfrågats. Inom kommunen finns en mångfald av olika språk och dialekter.

Utifrån befintliga resurser vill vi värna om vår församling som en levande flerspråkig kyrka genom att uppmuntra och stärka den enskilde i hans flerspråkighet. Barn och unga som har annat hemspråk än svenska vill vi bejaka och se som en rikedom i vår församling.

Domkapitlets reglering av församlingens verksamhet

- Nattvard ska firas i huvudgudstjänst minst två (2) söndagar per månad i församlingen
- Övertorneå församling följer Svenska kyrkans riktlinjer för konfirmandarbete och för detta utarbetat en lokal handlingsplan.
- Behörighetsnivån för den kyrkomusiker som avses enligt 34 kap. KO ska vara kantor/organist och gäller i Övertorneå församling. Två musikertjänster varav en är organist.
- Församlingen har en egen utarbetad handlingsplan för arbetet med barn och unga 0-18 år.
- Huvudgudstjänst ska firas varje sön- och helgdag i Övertorneå församling
- Antalet prästtjänster är tre varav en är kyrkoherde.

5. Utvärdering

Denna församlingsinstruktion ska utvärderas årligen. Utvärderingen skall genomföras i samband med verksamhetsplanering och budgetprocess. Utvärdering skall äga rum i samverkan med anställda och förtroendevalda. En viktig del i utvärderingen är BKA. För att på bästa sätt lyfta barns och ungas perspektiv och involvera dem i församlingens liv ska utvärdering ske tillsammans med barn och ungdomar. Detta sker först och främst med de barn och ungdomar som vi möter genom barntimmar, konfirmandundervisning och läger.

Underskrifter

Kyrkoherde

Ordf kyrkofullmäktige

Roland Hemphälä

Helena Haapaniemi

Datum

Datum